

19.10.2020

Asia/17

§ 662

Eduskunnan apulaisoikeusasiamiehen päätöksen EOAK/4895/2019 tiedoksi merkitseminen

HEL 2019-010617 T 03 01 02

Päätös

Kaupunginhallitus merkitsi tiedoksi eduskunnan apulaisoikeusasiamiehen 29.6.2020 antaman päätöksen EOAK/4895/2019 ja kehotti kaupunginkanslian oikeuspalveluita ilmoittamaan apulaisoikeusasiamiehelle päätöksen tiedoksi merkitsemisestä 19.10.2020 pidetyssä kokouksessa.

Käsittely

Esteelliset: Sami Sarvilinna

Esittelijä

vs. kansliapäällikkö
Tuula Saxholm

Lisätiedot

Ellinoora Sappinen, lakimies, puhelin: 310 26537
ellinoora.sappinen(a)hel.fi

Liitteet

1 Eduskunnan apulaisoikeusasiamiehen päätös 29.6.2020

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Apulaisoikeusasiamiehen päätös

Eduskunnan apulaisoikeusasiamies on antanut 29.6.2020 päätöksen EOAK/4895/2019 kanteluasiassa, jossa on ollut kyse viestintäpalvelujen hankinnasta Saksassa ja saksankielisillä alueilla ajalla 1.7. – 31.12.2018.

Kantelija oli toteuttanut Helsingin kaupungin viestintäpalveluja Saksassa ja saksankielisellä alueella vuodesta 2013 lähtien vuoden 2018 kesäkuun loppuun. Kantelijan viimeisen sopimuskauden päättyessä hän

19.10.2020

tiedusteli kaupungilta seuraavan viestintäpalveluhankinnan aikataulusta. Kantelijalle vastattiin 7.6.2018, että päätöksenteko hankinnasta siirtyy kesälomien jälkeen.

Helsingin kaupungin oto. viestintäjohtaja päätti 13.6.2018 § 3 viestintäpalveluista Saksassa ja saksankielisillä alueilla 1.7. –31.12.2018. Palveluntuottajaksi valittiin eri henkilö kuin kantelija. Päätöksen perusteissa todetaan, että saatujen tietojen mukaan ko. alueella ei ole muita vastaavaa toimintaa harjoittavia suomen kielellä toimivia viestintätoimistoja, joten hankintalain (laki julkisista hankinnoista 30.3.2007/348) 27 § kohdan 2 mukaisesti hankinta voidaan tehdä suoran neuvottelumenettelyn perusteella.

Kantelija tiedusteli kaupungilta hankinnan aikataulua uudestaan elokuussa 2018. Tuolloin kantelijalle vastattiin, ettei kaupungin ole enää mahdollista tällä erää jatkaa hänen media-agentin sopimustaan.

Kantelija haki oikaisua 5.9.2018 oto. viestintäjohtajan hankintapäätökseen. Oikaisuvaatimus käsiteltiin hallintokanteluna, koska kantelijaa ei pidetty asianosaisena hankinta-asiassa. Viestintäjohtajan vastauksessa 26.10.2018 kantelijalle on todettu muun ohella, ettei oikaisuvaatimuksen kohteena olevaa päätöstä voida oikaista siten kuin kantelija on vaatinut. Sen lisäksi vastauksessa on todettu, että päätöksessä esitetty lakiviittaus julkisista hankinnoista annettuun lakiin (348/2007) on ollut virheellinen ja että päätöksen perusteluissa olisi tullut viitata Helsingin kaupungin pienhankintoja koskevaan ohjeistukseen.

Edelleen viestintäjohtajan vastauksessa on todettu, että hankinnan toteuttaminen ilman tarjouskilpailua sillä perusteella, ettei saatujen tietojen mukaan Saksassa tai saksankielisillä alueilla toimisi muita vastaavaa toimintaa harjoittavia viestintätoimistoja, on ollut virheellinen. Kantelijan on todettu tuottaneen ajalla 1.1. – 30.6.2018 vastaavia palveluja Helsingin kaupungille. Siten asiassa on katsottu selvitetyn, että valitun palveluntuottajan ohella palveluja alueella tuottaa myös kantelija.

Viestintäjohtajan vastauksen liitteenä on esitetty materiaalia, joka on liittynyt kantelijan tuottaman palvelun laatuun ja toimintaan. Näiden on esitetty vastauksessa olleen syitä, joiden vuoksi palvelutuotantoa ei voitu hänen kanssaan jatkaa.

Kantelija pyysi eduskunnan oikeusasiamiestä tutkimaan Helsingin oto. viestintäjohtajan päätöstä 13.6.2018 saksankielisten viestintäpalveluiden hankinnasta. Kantelukirjelmässä arvostellaan Helsingin kaupunginkanslian virkamiehiä ja epäillään väärinkäytöksiä.

Apulaisoikeusasiamies toteaa 29.6.2020 antamassaan ratkaisussaan, että apulaisoikeusasiamiehen käsityksen mukaan hankintaa ei toteutet-

tu hankintalaissa myös kynnysarvon alittavissa hankinnoissa edellytetyllä tavalla avoimesti ja syrjimättömästi. Pienhankinnassa ei myöskään toteutuneet hyvän hallinnon perusteisiin kuuluvat hallinnon oikeusperiaatteet eli tasapuolisen kohtelun, puolueettomuuden eikä luottamussuojan vaatimukset.

Apulaisoikeusasiamies toteaa, että päätös oli perusteltu virheellisesti toteamalla, että muita vastaavia palveluntuottajia ei ollut. Siinä oli sovellettu hankintalakia, vaikka kysymys oli kynnysarvot alittavasta hankinnasta, johon hankintalakia ei sovelleta. Lisäksi päätös annettiin tiedoksi vain valitulle palveluntuottajalle, eikä siihen ollut liitetty kuntalain mukaista muutoksenhakuohjetta.

Apulaisoikeusasiamies toteaa päätöksessään, että hankintamenettelyä on kokonaisuutena arvioiden pidettävä lainvastaisena. Apulaisoikeusasiamiehen käsityksen mukaan kuvatuilla virheillä ja lainvastaisuuksilla loukattiin kantelijan oikeusturvaa ja hänen mahdollisuuttaan saada asiansa käsitellyksi asianmukaisesti ja ilman aiheetonta viivytystä toimivaltaisessa tuomioistuimessa tai muussa viranomaisessa sekä saada oikeuksiaan ja velvollisuuksiaan koskeva päätös käsitellyksi tuomioistuimessa tai muussa riippumattomassa lainkäyttöelimessä.

Apulaisoikeusasiamies antoi eduskunnan oikeusasiamiehestä annetun lain 10 §:n 1 momentin nojalla Helsingin kaupungille huomautuksen vastaisen varalle päätöksessä selostetusta lainvastaisesta hankintamenettelystä sekä tiedusteluihin vastaamisen laiminlyönneistä. Samalla apulaisoikeusasiamies saattoi kaupungin tietoon käsityksensä hallinnon perusteiden vaatimuksesta hallintokantelun käsittelyssä.

Toimenpiteen luonne ja vakavuus sekä ylimmän laillisuusvalvojan selvitys- ja lausuntopyynnön käsittely kaupungin hallinnossa huomioon ottaen apulaisoikeusasiamies saattoi päätöksensä erikseen myös kaupunginhallituksen tietoon.

Apulaisoikeusasiamies pyytää päätöksessään kaupunginhallitusta ilmoittamaan 31.10.2020, missä kaupunginhallituksen kokouksessa päätöksen tiedoksi on tapahtunut.

Viestintäosaston toimenpiteet päätöksen johdosta

Apulaisoikeusasiamiehen antaman ratkaisun jälkeen oto. viestintäjohtajan päätös 13.6.2018 § 3 on valitusosoituksen osalta korjattu hallintolain 49.1 §:n mukaisesti. Päätökseen on liitetty oikea valitusosoitus ja korjattu päätös on julkaistu kaupungin tietoverkossa. Päätösote ja valitusosoitus on toimitettu kantelijalle tiedoksi kuntalain 139 §:n mukaisesti 27.7.2020.

Kantelija on sittemmin 10.8.2020 päivätyllä oikaisuvaatimuksella hakenut oikaisua oto. viestintäjohtajan päätökseen 13.6.2018 § 3. Kantelija on oikaisuvaatimuksessa vaatinut muun ohella, että oto. viestintäjohtajan päätös 13.6.2018 § 3 kumotaan hankintamenettelyn ja päätöksessä ilmenneiden lainvastaisuuksien vuoksi. Oikaisuvaatimuksen johdosta annettava esitys on valmisteltu kaupunginhallituksen käsiteltäväksi 19.10.2020.

Kaupunginkanslian viestintäosastolla on ryhdytty toimenpiteisiin lisäämällä henkilöstön koulutusta hankintamenettelystä. Lisäksi tapahtuneen johdosta viestintäosaston ja kaupunginkanslian oikeuspalveluiden yhteistyötä on tiivistetty.

Kaupungin päätösten julkaiseminen tietoverkossa

Helsingin kaupunki on antanut eduskunnan oikeusasiamiehelle selvityksen kanteluasiassa 17.1.2020. Kantelija toimitti oikeusasiamiehelle lisäkirjeen 25.5.2020. Lisäkirjeessä kantelija esittää, että julkisuuteen tieto 17.1.2020 lausunnon antamisesta olisi tuotu Helsingin kaupungin toimesta takautuvasti aikaisintaan huhtikuun 2020 lopussa.

Kaupungin päätökset julkaistaan kuntalain mukaisesti yleisessä tietoverkossa kaupungin virallisilla verkkosivuilla osoitteessa www.hel.fi. Kantelija on oikeusasiamiehelle toimittamassaan lisäkirjeessä viitannut <https://dev.hel.fi/paatokset-tietokantaan>. Kyseessä ei kuitenkaan ole kaupungin toimielin- ja viranhaltijapäätösten virallinen julkaisualusta, vaan kyse on hakusivustosta, joka on tarkoitettu kaupungin hallinnossa käsiteltävien asioiden ja niiden käsittelyn selaamiseen. Päätöstietojen julkaisemisessa oli teknisen virheen johdosta katko joulukuun 2019 ja helmikuun 2020 välisenä aikana. Katkon aikainen aineisto julkaistiin sivulla www.hel.fi siten, että 3.5.2020 mennessä kaikki katkon aikana syntynyt aineisto oli päivitetty sivustolle.

Kuitenkin kuten edellä on todettu, kaupungin päätösten julkaiseminen kuntalain mukaisesti yleisessä tietoverkossa tapahtuu kaupungin virallisilla verkkosivuilla osoitteessa www.hel.fi. Kantelijan lisäkirjeessä viitattaman tietokannan päivityskatko ei ole vaikuttanut päätösten julkaisemiseen kaupungin virallisilla verkkosivuilla. Kaupunginlakimiehen päätöspöytäkirja 17.1.2020, § 4 lausunnon antamisesta eduskunnan apulaisoikeusasiamiehen selvitys- ja lausuntopyynnön johdosta on ollut kuntalain mukaisesti nähtävänä yleisessä tietoverkossa 17.1.2020 alkaen.

Esittelijä

vs. kansliapäällikkö
Tuula Saxholm

Lisätiedot

Postiosoite
PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
kaupunginkanslia@hel.fi

Käyntiosoite
Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginkanslia>

Puhelin
+358 9 310 1641
Faksi
+358 9 655 783

Y-tunnus
0201256-6

Tilinro
FI0680001200062637
Alv.nro
FI02012566

19.10.2020

Asia/17

Ellinoora Sappinen, lakimies, puhelin: 310 26537
ellinoora.sappinen(a)hel.fi

Liitteet

1 Eduskunnan apulaisoikeusasiamiehen päätös 29.6.2020

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätöshistoria

Keskushallinto Kaupunginkanslia Hallinto-osasto Oikeuspalvelut Kaupunginlakimies
17.01.2020 § 4

HEL 2019-010617 T 03 01 02

Oike PK 20191224

Päätös

Kaupunginlakimies päätti antaa lausunnon kanteluasiassa.

Kanteluviranomainen

Eduskunnan apulaisoikeusasiamies

Kanteluviranomaisen diaarinumero

EOAK/4895/2019

Kantelija

Päätöksen perustelut

Helsingin kaupungilta on pyydetty lausuntoa kantelusta, joka koskee viestintäpalvelujen hankintaa Saksassa ja saksankielisillä alueilla 1.7.-31.12.2018.

Lisätiedot

Anna Koskinen, lakimies, puhelin: 310 36142
anna.koskinen(a)hel.fi